

Sygn. akt VI ACa 1732/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Jacek Sadowski

Sędziowie: SA Małgorzata Borkowska

SO (del.) Magdalena Sajur-Kordula (spr.)

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Magdalena Męczkowska

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa - (...)

przeciwko (...) Sp. z o.o. w P.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 28 lipca 2016 r.

sygn. akt IV C 133/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że:

1) **w punkcie pierwszym pozbawia wykonalności nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w W.w dniu 15 lipca 2014 roku, sygn. akt XXV Nc 237/14, któremu została nadana klauzula wykonalności postanowieniem Sądu Okręgowego w W.w dniu 16 września 2015 roku;**

2) **w punkcie drugim zasądza od (...) Sp. z o.o. w P. na rzecz Skarbu Państwa - (...) kwotę 14.400 zł (czternaście tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;**

II. zasądza od (...) Sp. z o.o. w P. na rzecz Skarbu Państwa - (...) kwotę 10.800 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI ACa 1732/16

UZASADNIENIE

Powód- Skarb Państwa - (...) w pozwie skierowanym przeciwko (...) sp. z o.o. w P. domagał się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Wyrokiem z dnia 28 lipca 2016r. Sąd Okręgowy w Warszawie:

I. powództwo oddalił;

I. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 14.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższy wyrok został wydany w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 15 lipca 2014 roku w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w W.(sygn. akt XXV Nc 237/14) w pkt 1 nakazano, aby Skarb Państwa – (...), (...) spółka komandytowa oddział w Polsce (C.), (...) sp. z o.o. z siedzibą w C. zapłacili solidarnie na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. kwotę 291.338,11 zł oraz koszty procesu w kwocie 10.859,00 zł. Nakaz zapłaty co do pkt 1 uprawomocnił się z dniem 1 sierpnia 2014 roku.

Postanowieniem z dnia 16 września 2015 roku Sąd Okręgowy w W.nadał przedmiotowemu nakazowi klauzulę wykonalności.

Postanowieniem z dnia 7 listopada 2014 roku Sąd Rejonowy (...) w W. zezwolił Skarbowi Państwa –(...) w W. na złożenie do depozytu sądowego kwoty 302.179,11 zł tytułem zapłaty wynagrodzenia za roboty budowlane objętej nakazem zapłaty Sądu Okręgowego w W.z dnia 15 lipca 2014 roku sygn. akt XXV Nc 237/14. W dniu 3 września 2014r. powód dokonał wpłaty przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego.

Postanowieniem z dnia 1 grudnia 2015 roku Sąd Okręgowy (...) w W.oddalił apelację (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. od postanowienia Sądu Rejonowego (...) w W. z dnia 7 listopada 2014 roku.

W ocenie Sądu I instancji, powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, nie zaistniało bowiem zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie powoda wobec pozwanego wygasło, nie istnieje zatem podstawa do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego.

Sąd wskazał, że powód w niniejszej sprawie powoływał się na fakt wygaśnięcia zobowiązania, które – w świetle jego twierdzeń – miało być spowodowane złożeniem przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Zgodnie z treścią przepisu art. 470 k.c. ważne złożenie do depozytu sądowego ma takie same skutki jak spełnienie świadczenia i zobowiązuje wierzyciela do zwrotu dłużnikowi kosztów złożenia. W ocenie Sądu I instancji, żeby zatem stwierdzić, iż doszło do wygaśnięcia zobowiązania w związku ze złożeniem przedmiotu świadczenia do depozytu, koniecznym jest ustalenie, że złożenie do depozytu było ważne.

W ocenie Sądu, nie zachodziła żadna z przesłanek wymienionych w art. 467 k.c. uzasadniająca złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu, w szczególności nie było sporu co do osoby wierzyciela, w sprawie niniejszej złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego było nieważne, a zatem nie można uznać tej czynności za równoznaczną ze spełnieniem świadczenia.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód. Zaskarżając wydany w sprawie wyrok w całości, zarzucił naruszenie:

1. art. 469 § 1 k.c. poprzez niezastosowanie i uznanie, że nie doszło do wygaśnięcia zobowiązania powoda względem pozwanego,
2. art. 467 pkt 3 k.c. w zw. z art. 470 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, że nie było sporu co do osoby wierzyciela, a w konsekwencji stwierdzenie, że nie doszło do ważnego złożenia sumy pieniężnej do depozytu sądowego,

W oparciu o powyższe zarzuty, skarżący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i pozbawienie wykonalności nakazu zapłaty z dnia 15.07.2014 r. wydanego w sprawie o sygn. XXV Nc 237/14,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, pozwany wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda okazała się uzasadniona i wyrok podlegał zmianie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, powództwo Skarbu Państwa - (...) przeciwko (...) sp. z o.o. w P., oparte na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., winno podlegać uwzględnieniu.

Zgodnie z powyższym przepisem, dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Do zdarzeń, wskutek których zobowiązanie wygasło zalicza się: wykonanie zobowiązania (art. 450 k.c.), potrącenie (art. 498 k.c.), odnowienie (art. 506 k.c.) oraz zwolnienie z długu przez wierzyciela (art. 508 k.c.).

W niniejszym przypadku, po wydaniu tytułu wykonawczego przeciwko powodowi - w postaci nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w W.z dnia 15 lipca 2014r., sygn. akt XXV Nc 237/14, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 16 września 2015r., zobowiązanie powoda względem pozwanego wygasło poprzez spełnienie świadczenia. Wierzyciel w dniu 7 grudnia 2016r. odebrał z depozytu sądowego kwotę 302.197,11 zł wynikającą z powyższego nakazu zapłaty. Nastąpiło to jednak po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji.

Wskazać jednak należy, że Sąd I instancji miał rację twierdząc, że w niniejszym przypadku brak było podstaw do złożenia sumy świadczenia do depozytu, gdyż nie istniał spór co do osoby wierzyciela, zaś zgodnie z treścią przepisu art. 470 k.c. jedynie ważne złożenie do depozytu sądowego ma takie same skutki jak spełnienie świadczenia.

W myśl art. 693¹ k.p.c. w postępowaniu o złożenie do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku. Nie rozstrzyga więc, czy złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego jest rzeczywiście uzasadnione pod względem materialnoprawnym.

Powód w dniu 9 września 2014r. złożył do depozytu sądowego kwotę 302.197,11 zł. Nakaz zapłaty był już wówczas prawomocny w stosunku do niego (uprawomocnił się w dniu 1 sierpnia 2014r.). Wiadomo więc było wtedy, że wierzycielem jest (...) sp. z o.o. w P.. Następnie w dniu 7 listopada 2014r. Sąd Rejonowy (...) w W. zezwolił powodowi na złożenie tej kwoty do depozytu.

Samo złożenie świadczenia do depozytu sądowego nie prowadzi automatycznie do wygaśnięcia zobowiązania.

Należy podzielić pogląd Sądu I instancji, że wówczas już nie zachodziła żadna z wymienionych w art. 467 k.c. przesłanek, uzasadniająca złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu, w szczególności nie było sporu co do osoby wierzyciela. W ocenie Sądu Apelacyjnego, złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego było nieważne.

Jednakże podkreślenia wymaga, że w orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się, że dobrowolne odebranie przez wierzyciela świadczenia z depozytu sanuje ewentualne braki jego złożenia. Wniosek wierzyciela o wydanie świadczenia z depozytu (art. 693¹⁴ k.p.c.) zawiera w sobie jego oświadczenie o przyjęciu przedmiotu świadczenia.

Mimo, że w niniejszym przypadku nie istniały podstawy materialnoprawne do złożenia sumy wynikającej z nakazu zapłaty do depozytu, to jej odebranie przez wierzyciela - (...) sp. z o.o. w dniu 7 grudnia 2016r. konwalidowało jego braki.

W tej sytuacji, w ocenie Sądu Apelacyjnego, doszło do spełnienia świadczenia wynikającego z nakazu zapłaty i wobec tego powództwo opozycyjne powoda jest zasadne. Stąd na mocy art. 840 § 1 pkt 2 k.c. należało pozbawić wykonalności przedmiotowy tytuł wykonawczy.

Z tych względów wyrok podlegał zmianie na podstawie art. 386 § 1 k.c. W konsekwencji zmianie podlegało również podlegało również rozstrzygnięcie o kosztach procesu na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w myśl art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804).